

Рецензија рукописа

Кристине Митић, „Фолклорни подтекст. Поезија”, Ниш, 2021.

Рукопис „Фолклорни подтекст. Поезија”, који потписује др Кристина Митић, пројектован је као уџбеник за курс *Фолклорни подтекст* на Мастер академским студијама филологије Филозофског факултета Универзитета у Нишу. Студентима треба да омогући једноставнији и практичнији додир са материјом коју тематизује задати курс. Седам одељака уџбеника златни је пресек поезије романтизма и модерне поезије 20. века на овим просторима: Ђорђе Марковић Кодер, Петар II Петровић Његош, Лаза Костић, Алекса Шантић, Бранко Миљковић, Мак Диздар.

Кључ фолклорног подтекста омогућава познавање одабраних књижевних текстова у оквирима обухваћених епоха и праваца и увод у основне облике транспоновања усменог материјала. Такође, захваљујући уџбенику студенти стичу увид и оспособљени су за самостално тумачење и могуће тумачење релација између усменог и писаног текста. Уџбеник подразумева претходна теоретска знања, али нуди и низ подстицајних информација. Приликом интерпретације посебна пажња је усмерена на фолклорни подтекст, који је суштаствен за разумевање и примену матерње мелодије језика. Дијапазон истраживања се шири на поље традиционалне културе, чији се утицај примећује у делима песника различитих епоха и стилских формација. Успоставља се образац читања и тумачења имплицитних наслага усменокњижевне традиције – питања фолклора и етнологије као ширег круга традиционалне културе и народне књижевности као његовог ужег дела.

Одједи разних облика усмене књижевности у ауторској поезији заправо су несагледиви. Песничка реч се обликује на различите начине, и то на веома разноликим поткама фолклорне баштине. Древни песнички дух нашег усменог стваралаштва на сасвим другачије начине „васкрсава у изломљеном идиому песника који користе фолклорне обрасце, мотиве и асоцијације, у трагању за огледалом у којем ће сагледати своје немире, лутања и недоумице”. У сврху песниковог тражења властитог идентитета и

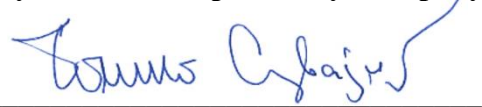
разумевања савременог света, укључују се неки од најпознатијих мотива нашег усменокњижевног стварања.

Разнолика баштина мотива и језика нашег фолклора – митских представа, предања и прича, загонетки, лирске и јуначке поезије темељ је пажљиво бираних поетика. „У почетку беше реч, и то фолклорна, темељ песничког језика који размиче границе савременог мрака, и надзидава митографски куле и градове речи која лечи и спасава знане и незнане луталице, које су тражиле по овоземаљском шару људског живљења неки виши смисао и Божију правду са свећом ужегнутом на неком другом свету.” Кроз дијалог с другим временима и увидима песници „излазе из уских оквира бунтовништва размичући границе ангажовања или циничне резигнације ка просторима језика као древне постојбине и уточишта лепоте и смисла”.

Обим уџбеника од 150 страна компјутерског текста, са 10 фотографија, у уџбеничком формату у седам основних поглавља „тренира” и једновремено успоставља нове читалачке навике обухватајући садржаје предмета *Фолклорни подтекст*. Избор из песничких антологија усменокњижевне традиције пример је за нова трагања за фолклорним подтекстом у поезији. Указујући на теоријски и књижевноисторијски контекст и поетске карактеристике уврштених писаца и њихових одабраних дела, скреће се пажња на присуство и функцију фолклорног подтекста. Уџбеник има именски и предметни регистар, као и списак кориштене, поуздане и репрезентативне литературе.

На основу свега овога што смо укратко изложили свесрдно препоручујемо уџбеник „Фолклорни подтекст. Поезија” за штампу и употребу у универзитетској настави.

Др Бошко Сувајџић,
редовни професор Филолошког
факултета Универзитета у Београду

Београд, 13. 04. 2021.